

Технічні вимоги для розроблення Техніко-економічного обґрунтування та Технічного завдання на перший етап модернізації програмного забезпечення Єдиного державного вебпорталу відкритих даних

Визначення та скорочення

1. **Єдиний державний вебпортал відкритих даних (далі – Портал)** – комплексна інформаційна система, цільовою функцією якої є забезпечення централізованого зберігання описової та покликальної інформації за відкритими даними органів державної влади, органів місцевого самоврядування та організацій, що діють на території України, а також безпосередньо самих наборів відкритих даних (за потреби).
2. **Програмне забезпечення (ПЗ)** – сукупність програм системи оброблення інформації та програмних документів, необхідних для експлуатації цих програм.
3. **ТЗ** – Технічне завдання.
4. **ГОСТ** – ГОСТ 34.602–89 «Информационная технология. Комплекс стандартов на автоматизированные системы. Техническое задание на создание автоматизированной системы».
5. **Comprehensive Knowledge Archive Network (CKAN)** – фреймворк із відкритим кодом для створення порталів зі зберігання та розповсюдження відкритих даних.

Найменування замовника та набувача:

Замовник: Міжнародна благодійна організація «Фонд Східна Європа».

Бенефіціар: Міністерство цифрової трансформації.

Набувач: Державне підприємство «ДІА».

Призначення Порталу

Метою Порталу data.gov.ua є забезпечення ефективності та прозорості доступу до публічної інформації у формі відкритих даних, що передбачає доступ громадян до інформації органів влади з можливістю її повторного використання з різною метою: наукові дослідження, інновації, бізнес проєкти, підзвітність та суспільний контроль за органами влади тощо.

Мета завдання:

1. Дослідження наявних бізнес-процесів функціонування Порталу, розроблення пропозицій, а також надання рекомендацій щодо оптимізації

з метою забезпечення безперебійної роботи та покращення відмовостійкості.

2. Дослідження щодо перспектив розвитку Порталу, кращих практик у цьому напрямі у світі, можливих напрямів руху та створення на основі отриманих результатів «Техніко-економічного обґрунтування щодо розвитку та модернізації програмного забезпечення Єдиного державного вебпорталу відкритих даних в перспективі 5 років» (далі ТЕО) з обґрунтуванням пропозицій щодо функціонального та архітектурного розвитку Порталу.
3. Створення (розроблення) на основі отриманих результатів «Технічного завдання на модернізацію програмного забезпечення Єдиного державного вебпорталу відкритих даних», яке включатиме в тому числі, але не виключно: опис архітектури технічного рішення, опис бізнес-процесів та формалізованих завдань на створення Порталу. Інші необхідні відомості, передбачені ГОСТ.

Обсяг робіт:

Виконання цього завдання передбачає аналіз кращих міжнародних практик у сфері побудови Порталів відкритих даних, законодавства України, вимог бенефіціара, а також поточного стану Порталу: складу та архітектури, алгоритмів роботи та функціонування Порталу, структури бази даних, рольової моделі користувачів, поточного складу і параметрів технічних та програмних засобів (технологічного стека). Окрему увагу необхідно приділити дослідженню фреймворку SKAN, на якому побудований Портал.

На основі проведеного аналізу необхідно розробити ТЕО щодо розвитку Порталу в перспективі 5 років та Технічне завдання на перший етап модернізації ПЗ Порталу, реалізація якого дозволить розв'язувати поточні проблеми та ефективно реалізувати новий функціонал.

Документація щодо поточної версії Порталу, а також «Функціональні вимоги щодо модернізації користувацької частини Єдиного державного вебпорталу відкритих даних», «Звіт з аудиту Єдиного державного вебпорталу відкритих даних» та доступ до тестового середовища надаються за запитом на електронну адресу: KBorysenko@eef.org.ua. Макети поточної версії Порталу надаються за необхідності після підписання контракту (формат Figma).

Покликання на діючу версію Порталу data.gov.ua.

Склад робіт:

1. Провести дослідницько-аналітичні роботи (R&D) щодо оновлення та / або модернізації платформи, на якій побудовано Портал (СКАН)

- дослідити функціонал поточної (останньої) версії фреймворку СКАН на предмет відповідності вимогам щодо функціонування Порталу, зазначених у Законі України «Про доступ до публічної інформації», постановах Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 року №835 та від 30.11.2016 №867;
- дослідити функціонал поточної (останньої) версії фреймворку СКАН, а також обов'язково інших готових рішень, дотичних до вирішення функціональних вимог (наприклад, <https://open-data-editor.frictionlessdata.io/>), на відповідність документу «Функціональні вимоги щодо модернізації користувацької частини Єдиного державного вебпорталу відкритих даних»;
- обґрунтування доцільності переходу на нову версію СКАН або рекомендації щодо використання іншого технологічного рішення, для 1) забезпечення реалізації вимог законодавства та функціональних вимог з модернізації; 2) забезпечення безперебійної роботи порталу (відмовостійкість) з цільовим показником 24/7 (24 години на добу 7 днів на тиждень) без необхідності зупинки у роботі для проведення планового регламентного технічного обслуговування з оцінкою реалістичності його досягнення (див. документ «Звіт з аудиту Єдиного державного вебпорталу відкритих даних»); 3) реалізації функціональних вимог;
- провести аналіз ризиків, які пов'язані з міграцією даних на нову версію СКАН чи імплементацією іншого технологічного рішення, та пропозиції щодо їх вирішення.

2. Провести аналіз ключових бізнес-процесів, реалізованих на Порталі

- Проведення інтерв'ю зі стейкхолдерами;
- Формування діаграм та специфікацій бізнес-процесів AS - IS (BPMN нотація), що пов'язані з роботою Порталу станом на зараз;
- Формування діаграм та специфікацій бізнес-процесів TO - BE (BPMN нотація) з урахуванням вимог до їх зміни (за результатами аналізу функціональних вимог щодо модифікації та інтерв'ю зі стейкхолдерами), аналіз змін.

3. Розробити Техніко-економічного обґрунтування

- Проведення дослідження кращих практик побудови порталів відкритих даних у світі та перспектив їх розвитку (у тому числі бачення цього Open Knowledge Foundation) за допомогою аналізу відкритих джерел та проведення інтерв'ю.

- Визначення нормативно-правових та інших ризиків, які можуть вплинути на подальший розвиток Порталу, та пропозиції щодо їх подолання.
 - Розроблення стратегії розвитку Порталу на наступні 5 років, рекомендацій щодо зміни законодавчої бази, бізнес-процесів, оновлення архітектури Порталу, розвитку його функціональності, ергономіки тощо.
 - Оцінка ресурсів, які потрібні для імплементації рекомендацій (трудових та інших).
 - Формування “Звіту про техніко-економічне обґрунтування”, який офіційно задокументує та узагальнить указані дослідження та оцінки.
- 4. Розробити Технічне завдання** на перший етап модернізації ПЗ Єдиного державного вебпорталу відкритих даних відповідно до вимог ГОСТ згідно з ТЕО та з акцентом на:
- поточну рольову модель доступу користувачів Порталу;
 - структуру та вимоги до бази даних;
 - вимоги до функції та переліку екранних форм;
 - опис архітектури та використаних технологій.

Запропонована мінімально необхідна структура Техніко-економічного обґрунтування:

1. Вступ.
2. Характеристика об'єкта та наявної системи діяльності, опис ключових бізнес-процесів.
3. Характеристика нормативної бази, що пов'язана з функціонуванням Порталу.
4. Стислий опис поточного стану програмного забезпечення Порталу, його інформаційної інфраструктури, реалізованих бізнес-процесів.
5. Цілі, критерії та обмеження впровадження заходів з оптимізації та подальшого розвитку Порталу.
6. Аналіз кращих світових практик впровадження порталів відкритих даних.
7. Функції та завдання модернізації та розвитку Порталу.
8. Очікувані техніко-економічні результати модернізації.
9. Пропозиції з удосконалення організації та управління, у тому числі вдосконалення нормативної бази.
10. Пропозиції щодо переліку проєктних завдань з оптимізації та розвитку Порталу на наступні 5 років та їх черговості.
11. Рекомендації щодо мінімізації ризиків реалізації проєктів з оптимізації та розвитку Порталу.
12. Орієнтовний обсяг проєктних завдань з оптимізації та розвитку Порталу, їх оцінка в натуральному вираженні (люд. / год)

13. Оцінка нетрудових ресурсів, необхідних для реалізації проєктних завдань.
14. Високорівневий план-графік реалізації проєктних завдань з оптимізації та розвитку Порталу.

Структура, методи аналізу та обсяг робіт у п. 3 та 6 можуть бути запропоновані в Технічній пропозиції, але в будь-якому разі погоджуються із Замовником окремо до початку цих робіт.

Замовник у ході проєкту має право наполягати на проведенні Виконавцем консультацій з експертами з фреймворку SKAN, умови та обсяг яких погоджуються окремо.

Запропонована мінімально необхідна структура Технічного завдання (згідно з ГОСТ):

Зміст

Перелік умовних скорочень/Глосарій

1. Вступ
 - 1.1. Передумова
 - 1.2. Загальні положення
 - 1.3. Повне найменування системи та її умовне позначення
2. Основа для розроблення/модернізації
 - 2.1. Нормативна база
 - 2.2. Найменування установ розробника і замовника, їх реквізити
3. Призначення та цілі розроблення/модернізації
 - 3.1. Мета створення системи
 - 3.2. Призначення системи
 - 3.3. Очікувані результати
 - 3.4. Обмеження розроблення
 - 3.5. Подальший розвиток системи
4. Вимоги до програми
 - 4.1. Загальні вимоги
 - 4.1.1. Функціональна схема системи
 - 4.1.2. Основний процес, який виконує система
 - 4.1.3. Опис структури даних
 - 4.1.4. Опис користувачів системи та їх характеристики
 - 4.1.5. Опис ролей та доступів користувачів
 - 4.2. Функціональні вимоги
 - 4.2.1. Опис бізнес-процесу/функціоналу
 - 4.2.2. Опис інтерфейсу системи
 - 4.3. Вимоги до надійності
 - 4.3.1. Вимоги до надійності та відмовостійкості

- 4.3.2. Вимоги до потужності та швидкодії ПЗ
- 4.3.3. Вимоги до інформаційного забезпечення
- 4.3.4. Вимоги до масштабування системи
- 4.3.5. Вимоги до інтерфейсу користувача
- 4.3.6. Вимоги до апаратно-програмного забезпечення
- 4.4. Умови експлуатації
- 4.5. Вимоги до складу і характеристик технічних засобів
- 4.6. Вимоги до інформаційної та програмної сумісності
- 5. Адміністративна інфраструктура
 - 5.1. Розміщення системи
 - 5.2. Керування інформацією
 - 5.3. Система резервного копіювання та відновлення після аварій
 - 5.4. Система автоматичного тестування
 - 5.5. Система моніторингу
 - 5.6. Система ідентифікації
 - 5.7. Система логування
- 6. Технологічний стек
- 7. Вимоги до програмної документації
- 8. Технічно-економічні показники
- 9. Стадії та етапи розробки
- 10. Порядок контролю і приймання робіт
- 11. Додатки (за потреби)

Виконавець може запропонувати та погодити із Замовником зміну структури ТEO та ТЗ щодо розширення як у період підготовки заявки, так і після початку робіт.

Виконавець може та має використати частину інформації з розділів ТEO в ТЗ (а також з минулого ТЗ в новому ТЗ чи ТEO) без переформулювання, маючи на увазі, що ТЗ на перший етап модернізації буде реалізовано впродовж 1 календарного року, а ТEO має охопити перспективу в 5 років.

Очікувана тривалість виконання завдання – 120 календарних днів, а також 60 днів консультативної гарантійної підтримки після виконання робіт.

Орієнтовний початок робіт: жовтень 2023 року.

Присудження контракту залежить від наявності коштів.

Результати:

За підсумками виконання робіт очікуються такі результати:

1. Звіт на основі проведених дослідницьких робіт (R&D) з висновками щодо використання оновленої версії SKAN для вирішення завдань розвитку Порталу.
2. Діаграми бізнес-процесів (BPMN) AS - IS та TO - BE та специфікації до них.
3. Техніко-економічне обґрунтування за визначеною структурою.
4. Технічне завдання на перший етап модернізації Єдиного державного вебпорталу відкритих даних.
5. Звіти щодо прогресу проєкту один раз на два тижні.
6. Акти приймання-передавання за кожним етапом проєкту.

Усі результати мають бути представлені українською мовою та відредаговані літературним редактором, якого за запитом може рекомендувати Замовник. Дизайн, верстка, оформлення документів незмістовною графікою не передбачені завданням.